

עפ"ג 4918/01/18 - מדינת ישראל נגד ג'אזי סבית, ראמי סובייחי

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים
עפ"ג 4918-01-18 מדינת ישראל נ' סבית ואח' 01 פברואר 2018

בפני הרכב כבוד השופטים:
י. גריל, שופט בכיר [אב"ד]
א. לוי, שופט
ש. שטמר, שופטת עמיתה
המערערת:

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז חיפה (פלילי)
ע"י ב"כ עוה"ד אורלי רוזנטל-נעמן

נגד
המשיבים:
1. ג'אזי סבית
ע"י ב"כ עוה"ד תומר נוה
2. ראמי סובייחי ע"י ב"כ עוה"ד רונן חליוה

פסק דין

ש. שטמר, שופטת עמיתה:

ערעור של המדינה על ענישה מקילה, לעמדתה, בגזר דין מיום 21/11/17 של בית משפט השלום בחיפה (כב' השופטת אורית קנטור) בת"פ 464-10-18.

כתבי האישום

1. המשיבים הודו בעובדות כתב האישום המתוקן בכתב האישום בת"פ 464-10-18 (להלן "**התיק העיקרי**") והורשעו בעבירות של סיוע להתפרצות בצוותא לבניין שאינו דירה לפי סעיף 407(ב) + סעיף 31 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן "**החוק**"). בכתב אישום נוסף, אותו צרפו המשיבים לכתב האישום העיקרי, אף הוא לאחר תיקון, בתיק 2150-09-16 בבית משפט השלום בקריות (להלן "**התיק המצורף**") הואשמו המשיבים, יחד עם שניים אחרים, בעבירות של החזקת מכשירי פריצה לפי סעיף 409 לחוק העונשין, היזק לרכוש במזיד לפי סעיף 452 לחוק, קשירת קשר לפשע פי סעיף 499(א) לחוק, פריצה לבניין שאינו דירה לפי סעיף 407(א) עם סעיף 25 לחוק וכן פריצה לבניין שאינו דירה וביצוע גניבה פי סעיף 407(ב) לחוק. אף בעובדותיו של כתב האישום בתיק המצורף, הודו הנאשמים והורשעו, בעוד שהשניים האחרים הורשעו ודינם נגזר בתיק אחר, שפרטיו בהמשך.

2. על פי המתואר בכתב האישום העיקרי, תכננו המשיבים להתפרץ לבית מלאכה לייצור ותיקון תכשיטים. כהכנה, נכנס המשיב 2 אל בית המלאכה, כשהוא נתמך על קביים, באומרו לבעלים-המתלונן, כי נשלח לקבל ממנו דבר מה. בין

היתר בחן המשיב 2 את בית המלאכה ואף צילם אותו ואת דרכי הגישה אליו. הוא אף בחן עסק שכן.

מאוחר יותר, נגשו המשיבים בשעת לילה, עם נאשם אחר, אל חלון המשקיף אל תוך בית המלאכה וצולמו את תוכנו, לרבות את מיקום הכספת ומצלמות האבטחה. במקביל הצטיידו המשיבים בכלי פריצה וציוד, שכללו גם דיסק, דינמומטר, משאית וכבל. ב-13/8/16 בשעת לילה פרץ האחר לחדר הכושר השכן, ופתח את דלת בית המלאכה הצמודה, נכנס פנימה, חיבל במערכת החשמל ואיפס את מערכות האבטחה והאזעקה. באותה עת נמצאו המשיבים מחוץ לבית המלאכה וסייעו לאחר בהבטחתו ובהעברת הכסף לרכב שהמתין במקום.

באותה פריצה, גנבו המשיבים והאחר כספת שהכילה תכשיטים בשווי של בין כ- 100,000 ₪ ועד כ- 50,000 ₪ של לקוחות פרטיים ועסקיים. הם אף שברו את צילינדר דלת הכניסה הראשית.

המשיבים והאחר מכרו את תכולת הכספת לאחרים, שזהותם לא ידועה, במחיר של 88,000 ₪.

3. המדינה ציינה בכתב האישום את שמו של האחר, אולם בהמשך ההליכים, וללא התנגדות באי כוחם של המשיבים, נמחק שמו של האחר, והוא כונה בכתב האישום כ"האחר". המדינה החליטה לא להגיש כתב אישום נגד האחר, על אף שזהותו, כך לטענת המשיבים, הייתה ידועה לה.

4. כתב האישום בתיק המצורף דן במשיבים ובשניים נוספים. ארבעתם קשרו קשר להתפרץ לשני בתי עסק, שנמצאו בבניין עסקים אחד. הם הגיעו ביום 27/8/16 סמוך לאחר חצות לבניין, כשהם מסתייעים ברכב של המשיב 1 ובאמצעי פריצה, שכללו מכשירי חיתוך, דיסק חיתוך ועוד, ופרצו לעסק 2 יחד עם האחר. אחר כך עלו על גג הבניין ויחד עם אדם נוסף, כשהם מסתייעים בסולמות, ירדו מהגג לכיוון חלון העסק השני (להלן "**עסק 2**") שהיה משרד ריק, וחלונותיו לא מסורגים, שלא כמו יתר החלונות, ופרצו פנימה.

לאחר מכן ניסו המשיב 1 והאחר להתפרץ לעסק הראשון (להלן "**עסק 1**") ששימש כבית מלאכה לייצור תכשיטים. הם חתכו קיר גבס בין שני העסקים, וגרמו לו נזק רב. משיב 2 נותר לשמור ברכב יחד עם אחר על מנת לאבטח את הפריצה והגניבה. בעודם פועלים כך החלה האזעקה בבית העסק לפעול.

המשיב 2 נעצר ברכב כשברשותו מכשיר מירס. המשיב 1 נעצר בתוך עסק 2, וגם הוא החזיק במכשיר מירס, הכל - לצורך תקשורת ביניהם.

בעסק התכשיטים אליו חדרו המשיבים, הייתה כספת, שהכילה תכשיטים ושיקים דחויים בשווי מאות אלפי שקלים. אולם המשיבים והאחרים, לא הספיקו להוציאה.

5. באותו מועד שהה המשיב 1, שהוא תושב הרשות הפלסטינית בתחומי מדינת ישראל, מבלי שהיה לו אישור כניסה או שהייה בישראל כדין.

6. אוסיף כאן, כי שני האחרים בתיק שצורף, נדונו בפני בית משפט השלום בקריות בתיק נפרד. עונשו של אחד מהם, מוחמד מנצור נקבע ל-25 חודשי מאסר בפועל וכן להפעלת 3 חודשי מאסר במצטבר. בערעור לבית המשפט

המחוזי בחיפה (עפ"ג 14593-07-17 מוחמד מנצור נ' מדינת ישראל) הוקל דינו במקצת והועמד על 24 חודשי מאסר במצטבר.

ההליכים בבית משפט קמא וגזר דינו.

7. בדיון ביום 1/2/17, נעתר בית המשפט לבקשת המשיבים לצרף את התיק הנוסף, והמשיבים הודו בעובדות שני כתבי האישום, המתוקנים בהסכמה. בית המשפט דחה את הישיבה על מנת לקבל תסקירים של קצין המבחן. ב-2/10/17 לאחר קבלת התסקירים, נתקיים דיון נוסף, ובית המשפט דחה את מתן גזר הדין, על מנת לקבל חוות דעת ממונה, שכשניתנה הייתה חיובית לגבי שני המשיבים.

התסקירים של שירות המבחן.

8. אביא כאן, סקירה תמציתית מהתסקירים של קציני המבחן לגבי המשיבים:

המשיב 1 הוא כבן 38, אב לתשעה ילדים בגילאי 3-17, תושב חורה בדרום. הוא עבר להתגורר בגפו לחיפה על מנת לעסוק בעבודות עפר ופיתוח. מעסיקו בחברת ארזים שיבח אותו כעובד טוב, אחראי, בעל התנהגות ויחסים טובים, מכוון את העובדים הצעירים בעבודה ולחיי יושר. קצין המבחן כתב כי המשיב 1 מכיר בכך שגרם נזק. הוצע כי יקח חלק בהליך של צדק מאחה, אולם על אף הסכמתו של המשיב 1, עניין זה לא התאפשר מטעמים הקשורים במתלונן. לסיכום, הומלץ על עבודות שירות וצו מבחן של 18 חודשים במסגרתו ישולב המשיב 1 בטיפול קבוצתי. לא היו למשיב זה הרשעות קודמות, אולם בשנת 1999 הופנה אל שירות המבחן בגין עבירות רכוש והועמד בפיקוח שירות המבחן בצווי מבחן ושל"צ. הוא ביטא חרטה וגילה לפני קצין המבחן אמפטיה לקורבנות העבירה. קצין המבחן חיווה דעתו, שיש פער בין דעותיו כנגד ביצוע עבירות פליליות לבין התנהגותו בפועל בעבירות שביצע. הכרתו בנזק מפחיתה על פי ההערכה את הסיכון להישנות ביצוע עבירות בעתיד. הומלץ על צו מבחן של 18 חודשים, במהלכם ישולב בהליך ייעודי טיפולי בשירות המבחן, וזאת בנוסף למאסר על תנאי משמעותי, מאסר אשר ירוצה בעבודות שירות ופיצוי למתלוננים.

9. המשיב 2 הוא בן דודו של המשיב 1. הוא בן 36, אב לשתי בנות בגילאי 2 ו-4 ומתגורר בעוספיה. המשיב 2 עבד בחברת שמירה עם אחיו. כחמישה חודשים לפני האירועים נשוא כתב האישום, נפצע בכף רגלו והפסיק לעבוד. חייב חובות גדולים לגורמים שונים כולל בנקים והמוסד לביטוח לאומי. משפחתו נורמטיבית. לחובתו שתי הרשעות קודמות בגין גניבה, כניסה למגורים לביצוע גניבה, איומים, פריצה לרכב, שוד מזוין ועוד. על חלקן חלה התיישנות. בגין הרשעותיו ריצה מאסר בפועל. הרשעתו האחרונה היא משנת 2003. קצין המבחן כתב כי משיב 2 קיבל אחריות על העבירות, ביטא חרטה והסביר את מעשיו על רקע מצב כלכלי קשה; טען כי המעצר ומעצר הבית, לימדו אותו להבין את החומרה שבמעשיו והביע רצון לפצות את המתלוננים. קצין המבחן התרשם כי אין אצלו דפוסים עבריינים, אולם הוא אימפולסיבי ומתקשה לדחות סיפוקים, בשעת לחץ נוטה לפריצת גבולות לשם השגת רווחים. יחד עם זאת הוא מבין את החומרה שבמעשיו וניכר שההליך הפלילי מהווה גורם הרתעתי עבורו. הסכים לפצות את המתלוננים והביע רצון להשתתף בהליך טיפולי. קצין המבחן סבר כי קיים סיכון בינוני להישנות ההתנהגות הפלילית. הומלץ על צו מבחן ל-18 חודשים וכן מאסר שיבוצע בעבודות שירות ופיצוי למתלוננים.

גזר הדין מיום 31/11/17

10. בית משפט קמא סקר את טיעוני הצדדים בגזר דינו: המאשימה עמדה על חומרת העבירות ועל אופן ביצוען, המראים כי המדובר בחוליית פורצים מקצועית, מתוחכמת ונועזת, ששמה לה מטרה לפרוץ לבתי עסק לתכשיטים. העבירות חוזרות, לפי תכנון מראש לפרטי פרטים, תוך חבירה עם אחרים. נגרם נזק קשה למתלוננים. על מנת לגבש ראיות נגד חוליה זו, הפעילה המשטרה משאבים רבים, לרבות עוקבים, האזנות, צוותי בילוש ועוד. בשל קלות הביצוע והקושי בגילוי, נטען כי יש להרתיע על מנת להפוך את העבירות לבלתי כדאיות. המגמה להחמיר עולה, כך לטענת המאשימה אשר הפנתה לע"פ (מחוזי חיפה) 37298-02-12 **מדינת ישראל נ' ברונפמן**.

לעמדת המאשימה, מתחם הענישה ההולם הוא בין 10 ל-30 חודשי מאסר בפועל ואילו לגבי האישומים שבתיק השני - בין תשעה ועד 33 חודשים של מאסר בפועל. נתבקש עונש בנפרד לכל אחד מכתבי האישום. היה וייקבע כי מדובר במסכת עבריינית אחת, נטען שיש לקבוע מתחם של בין 20-50 חודשים בתוספת מאסר על תנאי, קנס ופיצוי למתלוננים.

11. הסניגור של משיב 1 טען כי ההסתמכות על פסק דינו של האחר (עפ"ג 14593007-17 **מנוצור נ' מדינת ישראל**) מוטעית, כיוון ששם עמד לחובתו של מנוצור מאסר על תנאי, עבר פלילי ועברה נוספת של שב"ח, ואילו למשיב 1 אין עבר פלילי. עוד נתבקש בית המשפט לקחת בחשבון את ההודיה בעובדות כתבי האישום, את החרטה ועל כך שהמשיב 1 לא ריצה מעולם עונש מאסר בבית האסורים. כמו כן הוא שהה במעצר במשך כחצי שנה, ואחר כך, במשך כארבעה חודשים, במעצר תחת פיקוח אלקטרוני.

עוד הפנה הסניגור לכך, ששרות המבחן ראה את הסיכון שיש בשליחתו של המשיב 1 למאסר, אשר יפגע בתהליך השיקומי ובילדיו, עבורם הוא מקור כלכלה יחיד. מצבו הכלכלי נפגע קשות, כמו גם שמו, והוא נקלע למצוקה נפשית, תחושת אשם, חרדה ודיכאון. הוא שוהה בנפרד מאשתו וילדיו מזה כ-11 חודשים. בהודייתו חסך המשיב 1 שמיעה של כ-59 עדים.

לעמדתו של משיב 1 מדובר באירוע אחד עם מספר מעשים, כמובהר בע"פ 4910/13 **ג'אבר נ' מדינת ישראל**.

הסניגור המלומד הוסיף כי יש חשיבות להמלצותיו של קצין המבחן, שנועדו שלא לפגוע בסיכויי השיקום של המשיב 1.

עוד הסב הסניגור את תשומת הלב לכך שהאחר שנשא בחלק הארי של ביצוע העבירות, לא הוגש נגדו כתב אישום.

12. הסניגור של המשיב 2 הוסיף על טיעוני הסניגור של המשיב 1, אליהם הצטרף, שהמאשימה לא ציינה כי עברו הפלילי של משיב 2 התיישן, כי יש פגם בכך שנגד האחר לא הוגש כתב אישום, בעוד שנגד המשיבים הוגש. עוד טען כי זו מדיניות פסולה לאמץ רק את ההמלצות השליליות של קצין המבחן ולא גם את אלו החיוביות. הוא הדגיש את חלקו של המשיב כמסייע בלבד, כאשר בתיק המצורף התבטא חלקו בצפיה ובאבטחה. משיב זה חסך בהודייתו שמיעה של כ-100 עדים. הוא מוגבל באמצעים, ניתק כל קשר עם חברה עבריינית, עבר הליך של שיקום, ישב במעצר 4.5 חודשים ואחר כך היה אזוק באיזוק אלקטרוני במשך למעלה מ-5 חודשים. שרות המבחן המליץ על הליך טיפולי לרבות צו מבחן.

בצירוף נסיבות זה, נתבקש לגזור עליו מאסר שירוצה בעבודות שירות.

13. בציינו את עקרון ההלימה בענישה, קיומו של יחס הולם בין חומרת העבירה בנסיבותיה ובמידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו (ס' 40 לחוק העונשין, כאשר בית המשפט מתחשב בערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירה) - קבע בית משפט קמא כי הערכים החברתיים שנפגעו הם, כפי שטענה המאשימה, ההגנה על קניינו של הפרט, על בטחונו ועל פרטיותו. בית משפט קמא התחשב בכך שבאישום הראשון בוצעה העבירה והושלמה. מנגד באישום על פי התיק המצורף, המשיבים נתפשו יחד עם האחרים לאחר הפריצה אולם בטרם נגנב הרכוש. נקבע כי הגורם הדומיננטי בתיק העיקרי היה האחר, נגדו לא הוגש כתב אישום, כאשר המשיבים נמצאו מחוץ לבית המלאכה וסייעו לו באבטחת המקום והעברת הכספת לרכב שהמתין במקום. אולם המשיב 2 נטל חלק פעיל בביצוע ובהכנות לביצוע העבירה. "אין המדובר בביצוע עבירות רכוש באופן אקראי או על דרך של מעידה חד פעמית, אלא בתכנון מוקדם לפרטי פרטים, חבירה בצוותא, הצטיידות בכלי פריצה, בחינת השטח טרם ביצוע העבירות, חלוקת חברי החוליה לתפקידים, כניסה נועזת למקום באמצעות סולמות וחבלים ואו דרך עסק סמוך, שבירה אלימה של קיר מפריד, והצטיידות בעוד מועד במכשירי פלאפון". עוד כתב בית המשפט כי נעשה שימוש ברכבו של המשיב 1, אשר נכנס לבית העסק בדרך שתוארה בכתב האישום ביחד עם האחרים בעוד המשיב 2 יושב עם אחר ברכב ומאבטח את מימוש הגניבה.

14. בית משפט קמא קבע כי המדובר הוא באירוע אחד, הכולל מספר מעשים ומספר עבירות. זאת כיוון שהן בוצעו על רצף זמן קצר. כאשר אותם נאשמים מבצעים אותן ובשיטה דומה. נקבע כי מתחם העונש ההולם הוא בין 12 חודשי מאסר לבין 30 חודשי מאסר.

15. באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, שקל בית המשפט לקולא את הודאתם של המשיבים בעובדות כתבי האישום, את עברו של משיב 1 שהוא נקי בעוד שעברו של המשיב 2 כולל עבירות רכוש, אלימות, שוד מזוין, איומים, החזקת סכין ועוד, כשהרשעתו האחרונה היא משנת 2003 בגין עבירות שעבר בשנים 2001-2002 וריצה בגין עונש מאסר של 24 חודשים וכי מאז אין לו הרשעות קודמות.

עוד לקח בית משפט קמא בחשבון לקולה, שמשיב 1 שהה במעצר במשך כחצי שנה ואחר כך בתנאי פיקוח אלקטרוני במשך ארבעה חודשים, ומשיב 2 שהה במעצר של כארבעה חודשים ואחר כך בתנאי פיקוח אלקטרוני במשך למעלה משלושה חודשים. לאחר מכן שהו המשיבים במעצר בית חלקי בתנאים מגבילים כאשר לגבי משיב 1, הוא הורחק מביתו שבנגב שם התגוררו אשתו ותשעת ילדיו.

באשר לטענה שהאחר, הדומיננטי, לא הועמד לדין, נקבע כי המאשימה לא נתנה לכך הסבר סביר, ויש להתחשב בכך לקולה לגבי המשיבים.

עוד לקח בית המשפט בחשבון את המלצתו של קצין המבחן, לפיה יש לתת עדיפות לפן השיקומי של המשיבים. בית משפט קמא הסתמך אף על דבריה של הועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים (דו"ח ועדת דורנר) אשר נתנה משקל רב למטרת השיקום בענישה, בסכמה כי "מכאן ששיקום בקהילה באמצעות ענישה שנעה בין

עבודות שירות לצווי מבחן ושירות למען הציבור, צפוי להפיק תוצאות טובות יותר מאשר שימוש נרחב יותר במאסרים".

16. בנסיבות אלו מצא בית משפט קמא לראוי לחרוג ממתחם הענישה לקולה. נגזרו על כל אחד מהמשיבים, העונשים הבאים: שישה חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות; מאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים למשך שלוש שנים, והתנאי הוא שלא יעברו עבירת רכוש מסוג פשע; מאסר על תנאי לשישה חודשים, למשך שלוש שנים, והתנאי הוא שלא יעברו במהלך תקופת התנאי עבירה של רכוש מסוג עוון; פיצויים למתלונן בתיק העיקרי בסך 15,000 ₪, ולמתלונן בתיק המצורף בסכום של 5000 ₪.

טענות המערערת בערעור

17. הערעור נסוב, כאמור, על קולת העונש. המאשימה חזרה על טיעוניה בבית משפט קמא: נטען כי בית משפט קמא לא נתן משקל ראוי לכך שמדובר בחוליית פורצים מקצועית, מתוחכמת ונועזת ששמה לה מטרה לפרוץ לבתי עסק לתכשיטים עם תכנון מוקדם לפרטי פרטים, תוך הפעלת משאבים מרובים, והתוצאה של מעשיהם היתה נזק גדול למתלוננים.

נטען כי הענישה ההולמת איננה יכולה להיות של מאסר בעבודות שירות בלבד אלא בענישה של מאסר בפועל. עוד טענה המערערת שאין המדובר בשתי התפרצויות המהוות אירוע אחד, אלא בהתפרצויות בתאריכים שונים, במקומות שונים (חיפה ונשר) וכאשר שיטת הביצוע היא שונה, ולפיכך, יש לקבוע כי מדובר בשני אירועים. לא ניתן יישום נכון לכך שחלקם של המשיבים היה משמעותי, כפי שגם בית משפט קמא קבע.

18. השותף הנוסף, מוחמד מנצור, הואשם באותן עבירות ועבירה אחת נוספת של שהיה בלתי חוקית. נקבע (בית משפט השלום בקריות, השופט עלי) כי מתחם הענישה הראוי הוא בין 12-36 חודשים, ונגזרו עליו 25 חודשי מאסר ובנוסף הפעלת שלושה חודשי מאסר על תנאי במצטבר. בית המשפט המחוזי בעפ"ג 14593-07-17 קבע כי מתחם הענישה הוא נכון, אולם מצא לנכון להפחית את תקופת המאסר והעמידה על 25 חודשי מאסר בפועל. אם יישאר עונשם של המשיבים כפי שנגזר בבית משפט קמא, תהיה בכך פגיעה בעקרון אחידות הענישה.

19. בית משפט קמא טעה בכך שסטה ממתחם הענישה לקולה בהסתמכו על המלצות קצין המבחן; לא היה נכון לתת דגש לפן השיקומי כאשר המשיבים לא עברו כל הליך שיקומי אלא הביעו נכונות לעברו; טעה בית משפט קמא כאשר נתן לשיקולי השיקום עדיפות כה גדולה על השיקול של עונש הולם את חומרת העבירות; לא היה מקום להסתפק במאסר על תנאי בעבירות כה חמורות. בנסיבות שהמשיבים פעלו מרדיפת בצע.

20. בית משפט קמא לא יישם את המלצת שירות המבחן במלואה, כיוון שלא הוטלו על המשיבים צווי מבחן, וזו הקלה ללא הנמקה ושאינן לה הצדקה.

21. היה על בית משפט קמא לגזור על המשיבים מאסר ממושך ולהפחית ממנו את התקופה בה ישבו במעצר ולא לתת משקל כה רב לתקופת המעצר עד כדי הקטנת המאסר לתקופה קצרה על מנת להורות כי ירוצה בעבודות שירות.

גם הפיצויים שנקבעו הם בסכום נמוך, שאינו הולם את הנזק הגדול שנגרם כאשר רק באירוע הראשון הצליחו המשיבים לגנוב ולהעלים תכשיטים וכספת בסכום גבוה ולמכור את תכולת הכספת בסכום של 88,000 ₪.

22. לסיכום דרשה המערערת להגדיל באופן משמעותי את עונש המאסר, כך שירוצה בין כותלי הכלא ולא בעבודות שירות, וכן להגדיל את סכומי הפיצויים למתלוננים.

טיעוני המשיבים בערעור

23. בא כוחו של המשיב 1 הסתמך על ההלכה הידועה, לפיה ערכאת הערעור איננה נוהגת להתערב בעונש מאסר שגזרה הערכאה הדיונית אלא אם הייתה חריגה משמעותית מרמת הענישה הנוהגת.

נטען כי במקרה הנדון אין חריגה כזו (והוגשו מספר פסקי דין הקובעים וחוזרים וקובעים הלכה זו).

עוד טען בא כוחו של המשיב 1, כי אין הסבר סביר לכך שלא הוגש כתב אישום נגד מוחמד איברהים.

נטען כי שתי הפריצות מהוות אירוע אחד לצורך קביעת מתחם הענישה.

באשר לנסיבות האישיות, ניתן להן משקל הולם: המשיב 1 הביע חרטה, חסך זמן והוצאות מרובות, הוא מפרנס את משפחתו ועובד בנמל; היה מוכן להשתתף בהליך של צדק מאחה אולם לא ניתן לו להמשיך בהליך זה, בשל כך שהמתלוננים לא ראו בו תועלת לעצמם. עוד נטען כי בית משפט קמא לקח בחשבון את הימים בהם היה באיזוק אלקטרוני ואת ימי המעצר. מדובר באב לתשעה ילדים, אשר לא הורשע בדין לפני גזר הדין הנוכחי.

24. בא כוחו של המשיב 2 עמד על כך שאי העמדתו של מוחמד איברהים לדין, מצדיקה את ההתייחסות המקלה של בית משפט קמא לעונשם של המשיבים. עוד עמד הסניגור המלומד על כך שלתקופת עבודות השירות שמרשו קיבל, יש לקחת בחשבון כענישה נוספת את החודשים בהם שהה במעצר בית ואת אלו בהם שהה באיזוק אלקטרוני. נטען כי נפגע בתאונת עבודה כתוצאה ממנה הורע מצבו הכלכלי מאד. הוא נקלע לחובות כספיים גדולים. לקח אחריות. אחותו הצעירה נפטרה מיד לאחר גזר הדין ממחלת הסרטן. אמו מאושפזת. לפיכך, ולסיכום הנסיבות האישיות, העונש שנפסק, איננו קל מדי.

דין והכרעה

25. כדבריהם של הסניגורים, הלכה היא עמנו, לפיה אין ערכאת הערעור נוטה להתערב בעונש שהערכאה הדיונית קבעה, אלא אם הייתה חריגה משמעותית מהענישה הנוהגת, כאשר נפלה טעות מהותית בגזר הדין (וראו ע"פ 6095/10 חאג' יחיא נ' מדינת ישראל (18/7/12); ע"פ 4568/12 מדינת ישראל נ' סראחין (11/6/13); ע"פ

9097/05 מדינת ישראל נ' ורשילובסקי (3/6/2003).

על אף האמור לעיל, מאפשרת ההלכה לערכאת הערעור להתערב בגזר הדין, מקום בו האיזון בין חומרת העבירות כשלעצמן ובנסיבות העניין אל מול שיקולים מיוחדים לנאשם שלפניו (כגון עברו הפלילי, סיכוייו לשיקום, גילו הצעיר, נסיבות חייו המיוחדות וכיוצב') מחייבים גזירת עונש מחמיר יותר (ואף מקל יותר) מזה שקבעה הערכאה הדיונית (וראו ע"פ 6347/12 מדינת ישראל נ' מרה (13/5/13) וכן עפ"ג 55303-03-17 מוסא דארי נ' מדינת ישראל (17/5/17)).

הלכה מושרשת נוספת היא שאף כאשר סבורה ערכאת הערעור שיש להתערב בענישה מהסיבות שציינתי לעיל, הרי תהיה זו התערבות מתונה במובן זה שהדין לא ימוצה עם הנאשם (וראו ע"פ 7253/14 ו-7314/14 פינקלשטיין נ' מדינת ישראל (16/11/15) (השופט י' עמית בעמ' 87 לפסק דינו)).

26. בנידוננו, דעתי היא, שגם אם נעביר את פסק הדין במסגרת של שתי ההלכות שציינתי לעיל, הענישה שנגזרה על המשיבים אכן ממלאת את התנאי של חריגה ממתחם הענישה הראוי של הענישה הנוהגת. לפיכך, אני מציעה לעמיתי להרכב להתערב בה, באופן מתון לעמדותי, כך שלא נמצה את הדין, ונקבע כי עונשם של המשיבים יעמוד על 12 חודשי מאסר בפועל, מהם יש לנכות את תקופת מעצרו וכן חודש נוסף בגין התקופה בה היו אזוקים באיזוק אלקטרוני. עוד מציעה אני לעמיתי להעלות את סכום הפיצוי שנפסק שעל המשיבים לשלם למתלוננים, כך שהם ישלמו למתלונן מס' 1 במקום 15,000 ₪ סכום של 30,000 ₪ כל אחד ולמתלונן מס' 2 במקום סכום של 5,000 ₪ סכום 10,000 ₪ כל אחד. יתר העונשים שקבע בית משפט קמא, יישארו בתוקפם.

להלן נימוקיי להצעתי דלעיל.

27. אפתח בכך שדעתי היא, כדעת המאשימה, שאין לראות בשני האירועים נשוא כתבי האישום כמעשה אחד אלא כשני אירועים נפרדים, אשר בוצעו בתאריכים שונים, במקומות שונים ובהרכב שונה, כאשר המשותף להם הוא אך ורק רצונם של המשתתפים בהם לזכות בכסף לא להם תוך התעלמות מהפגיעה בערכי החברה הרלוונטיים. אולם אפילו נראה בשני האירועים כאירוע אחד, ונקבל את עמדתו של בית משפט קמא, לפיה המתחם הראוי הוא בין 12 חודשי מאסר לבין 30 חודשי מאסר, הרי אין, לגישתי, לחרוג ממתחם זה, בנסיבותיהם של המשיבים כאן, לקולה. (וראו עפ"ג 55303-03-17 דארי נ' מדינת ישראל, 17/5/17, שם נקבע מתחם הענישה בגין עבירה של סיוע לפריצה לבניין שאינו דירה וגניבה הוא בין 10 חודשים ועד 30 חודשים בתוספת ענישה נלווית לאירוע אחד).

28. לא מצאתי בנסיבות חייהם של המשיבים משום נסיבות מיוחדות המצדיקות הקלה משמעותית גם מהרף הנמוך של המתחם הנוהג. המשיבים אינם קטינים או בגירים צעירים. אמנם המשיב מספר 1 הוא אב לתשעה ילדים אולם מנגד, הוא אדם בוגר שהיה עליו לקחת בחשבון לאן תביא אותו התנהלותו העבריינית החמורה. למשיב 2 עבר פלילי מכביד, אם כי התיישן ברובו.

יצוין שהעונשים אותם גזר בית משפט קמא, אינם עולים בקנה אחד עם השאיפה ל"אחידות הענישה" שהרי על מנצור נגזר עונש של 24 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

29. פסקי הדין אליהם הפנו הסניגורים המלומדים, אשר דנו את הנאשמים למאסר בעבודות שירות, ככל שעסקו בעבירות בעלות חומרה דומות, הם דנו בקטינים או בצעירים מבגירים או בנסיבות מיוחדות או בסיכויים מוצקים יותר לשיקום מאשר במקרה שלפנינו (וראו, למשל, עפ"ג (מח' ב"ש) **גרניק נ' מדינת ישראל 20/11/13**, אליו הפנה הסניגור של משיב מס' 2 שם דובר בבחור צעיר, אשר ניתק קשריו עם העולם העברייני מזה מספר שנים; בע"פ 370/14 **סליפתי נ' מדינת ישראל ו-1592/134 נתשה נ' מדינת ישראל**, 25/8/14, הופחת העונש לעבודות שירות בהתחשב בכך שסיכויי השיקום של הנאשם היו טובים ובשל הכלל של "אחידות הענישה; עפ"ג (מח' ים) 24292-04-149 הסיבה להעמדת העונש על מאסר בעבודות שירות הייתה התגייסותו של המערער להליך שיקומי, גמילה מסמים, עבודה סדירה והמלצתו של קצין המבחן).

30. לא נעלמו ממני הודאותיהם של המשיבים בעובדות כתב האישום וחסכון הזמן והמשאבים למדינה, אולם אלו אינם מצדיקים ענישה כה קלה.

31. טרוניה קשה למשיבים על כך שנגד האחר, מוחמד איברהים, לא הוגש כתב אישום על אף ששמו צוין תחילה בכתב האישום, לפני תיקונו.

המאשימה הסבירה כי כאשר שוחרר איברהים ממעצרו, נערך לו שימוע, והתברר כי הראיות נגדו אינן מבוססות מספיק, ולפיכך, הוחלט לשחררו.

יתכן כי המדינה הזדרזה להגיש כתב אישום בו מופיע שמו של איברהים, אולם לא הובאה כל ראיה שמחיקתו מכתב האישום נעשתה על רקע של הפליה פסולה או ממניעים פסולים אחרים. לפיכך אינני רואה בטיעון זה כמצדיק להפחית מהעונש אותו הצעתי, שאף הוא, לעמדותי, עומד על הרף הנמוך.

32. באשר לסיכויי השיקום, הרי אין מחלוקת שמטרת השיקום בענישה, היא חשובה ביותר מבין המטרות הנוספות של הענישה. כל זאת בתנאי שאכן סיכויי השיקום הם טובים (וראו רע"פ 262/14 **מוחמד נזאף נ' מדינת ישראל** (22/1/14)). בנידוננו, לא עברו המשיבים כל הליך שיקומי. הם אמנם הביעו נכונות לילך בדרך של גישור ו"צדק מאחה". אולם הליך זה נקטע באיבו שכן המתלוננים לא היו מעוניינים בו עקב כך שהם לא סברו כי המשיבים ישלמו להם את נזקיהם או חלק משמעותי ממנו. בנסיבות אלו, כאשר לא נעשה צעד ממשי המראה כי רצונם של המשיבים לחזור מהעולם העברייני אל הנורמטיבי נובע מהבנתם את השלילה שבדרך זו, ואף לא דווח לנו על תשלום כלשהו למתלוננים, שיראה שאכן הם מבינים את הנזק שבמעשיהם, אינני רואה לתת מקום כה מכריע לשיקול זה על חשבון האחר, והוא הלימת העונש את חומרת העבירה.

33. שקלתי את המלצותיהם של קציני המבחן בתסקירים. ההמלצות נותנות משקל מכריע למטרת השיקום בענישה, אולם על בית המשפט לשקול מתווה רחב יותר של שיקולים ואין הוא כפוף להמלצות של קצין המבחן, שהנן, כעולה משמן, המלצות (וראו רע"פ 8748/10 **בדר נמדי נ' מדינת ישראל**).

מנגד להמלצה המיטיבה, ציין קצין המבחן, כפי שכתבתי לעיל, כי למשיב 2 יש מסוכנות בינונית לחזרה לחיי פשע, ואילו לגבי המשיב 1, לאחר שנכתב כי לא הייתה התרשמות על קיום קווים עברייניים מוחצנים, נכתב כי הוא "זקוק

להליך טיפולי על מנת לשלוט בדחפיו בהתנהגותו, בצד הרחבת יכולתו לזהות את ההשלכות והמחירים של התנהגותו". משמע שללא טיפול, שנאשם זה לא קיבל, אין בהכרח סבירות שלא יחזור לסורו. בבית הכלא ניתנים טיפולים, שיתכן שיקטינו את הסיכויים לחזרה לדרך העבריינית.

34. באשר לסכומים שהצעתי לחייב את המשיבים לשלם כפיצויים לקורבנות: הסכום של 15,000 ש"ח איננו עומד ביחס ראוי לנזקים של המשיבים ולסכומים הגבוהים מהם נהנו המשיבים עם ביצוע העבירות: הם לא החזירו את הסכום של 88,000 ₪ שקיבלו יחד עם האחר בגין הגניבה נשוא התיק העיקרי, ולא הסבירו מה עשו בכסף. לא מצאתי ראיות כלשהן לגבי מצבם הכלכלי עובר למועד ביצוע העבירות. לפיכך, אין מקום שלא לחייבם בסכום משמעותי יותר לשלמו כפיצויים לקורבנות.

35. לפיכך, וכאמור, מוצע לקבל את ערעורה של המדינה ולגזור על המשיבים את העונשים אותם הצעתי.

ש' שטמר, שופטת

יגאל גריל, שופט בכיר [אב"ד]

אני מסכים לתוצאה אליה הגיעה השופטת שטמר, ומטעמיה.

**י' גריל, שופט בכיר
[אב"ד]**

א. לוי, שופט

אני מסכים לתוצאה אליה הגיעה השופטת שטמר מטעמיה.

א' לוי, שופט

לפיכך אנו מחליטים לקבל את ערעורה של המדינה, ובהתאם לאמור בחוות דעתה של כב' השופטת ש' שטמר אנו דנים את המשיב מס' 1 ל-12 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ששת חודשי מעצרו וכן בניכויי חודש נוסף בגין התקופה בה היה אזוק באיזוק אלקטרוני.

גם את המשיב מס' 2 אנו דנים ל-12 חודשי מאסר בפועל, בניכוי 4.5 (ארבעה וחצי) חודשי מעצרו וכן בניכוי חודש נוסף בגין התקופה בה היה אזוק באיזוק אלקטרוני.

אנו מורים שכל אחד משני המשיבים ישלם למתלונן זריהן פיצוי בסכום של 30,000 ₪ וכן מורים אנו שכל אחד משני המשיבים ישלם למתלונן מטוסיאן פיצוי בסכום של 10,000, וזאת בניכוי הסכומים ששילם כל אחד משני המשיבים למתלוננים עד כה, ככל ששילמו.

שני המשיבים ישלמו את הפיצויים למתלוננים לא יאוחר מתאריך 1.7.18.

עונשי המאסר על-תנאי שהטיל בית משפט קמא על שני המשיבים יעמדו בעינם ללא שינוי.

על כל אחד מהמשיבים להתייצב לריצוי מאסרו בבית המעצר קישון בתאריך 25/2/18 עד השעה 10:00 בבוקר.

על כל אחד משני המשיבים לתאם את הכניסה למאסרו, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם

ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים 08-9787377, 08-9787336.

אנו מורים לב"כ המדינה להביא את תוצאת פסק דיננו לידיעת כל אחד משני המתלוננים.

ניתן היום, ט"ז שבט תשע"ח, 01 פברואר 2018, במעמד הנוכחים.

ש' שטמר, שופטת

א' לוי, שופט

י' גריל, שופט בכיר
[אב"ד]